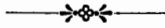

DANMARKS STATISTIK
STATISTISKE MEDDELELSER
FJERDE RÆKKE TRETTEDE BIND
OTTENDE HÆFTE
COMMUNICATIONS STATISTIQUES 4me SÉRIE TOME 13 8me LIVRAISON

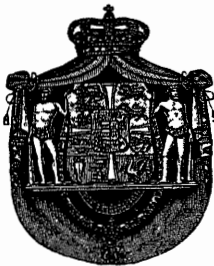

HØSTENS UDFALD I DANMARK 1903

FORELØBIG REDEGØRELSE

CARACTÈRE DE LA RÉCOLTE EN DANEMARK 1903

UDGIVET AF STATENS STATISTISKE BUREAU
PUBLIÉ PAR LE BUREAU DE STATISTIQUE DE L'ÉTAT

KØBENHAVN
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1903

Udgivet i November 1903.

Som Følge af Høstens sene Tilendebringelse i Aar som ifjor har Bureauet modtaget Amternes Indberetninger betydelig senere end den fastsatte Indsendelsesfrist; den sidste af Beretningerne kom saaledes først Bureauet i Hænde den 12. November.

Som Hovedresultat af de indkomne Beretninger maa Høsten 1903 i sin Helhed karakteriseres som over Middelhøst. Det bedste Udbytte har Agerhø, Sommergræsning, Rug, Byg og Havre samt til Dels Rodfrugterne givet; Sædarternes Kvalitet er Aarets svage Punkt.

Forinden man gaar over til at give den nærmere Karakteristik af de enkelte Afgrøder og meddele de specielle Forhold vedrørende disse, skal man, ligesom i de foregaaende Aar, give en paa Grundlag af Maanedsoversigterne fra meteorologisk Institut samt Beretninger i landøkonomiske Blade og Tidsskrifter udarbejdet Fremstilling af Landbrugsaarets Vejrforhold og disses Indvirkning paa de forskellige Afgrøder.

Efteraaaret 1902 afveg i klimatisk Henseende fra vore normale Forhold ved en lav Varmegrad og en meget lille Nedbør. I Oktober var saaledes Middelttemperaturen for København $7,3^{\circ}$ C., d. v. s. $0,8^{\circ}$ under Normalen, i November var den $2,7^{\circ}$ C., og i December $\div 0,4^{\circ}$ C., hvilket for begge Maaneder var $1,1^{\circ}$ under det normale. Disse Afvigelser fra Middelttemperaturen genfandtes over hele Landet og fremkom som Hovedresultat af Svingninger mellem koldere og mildere Perioder. Oktobers første Ti-Døgn var saaledes indtil $5,2^{\circ}$ C. for kold; derimod gav Maanedens sidste Ti-Døgn mildt Vejr med en Varmegrad, der laa indtil $4,9^{\circ}$ C. over Normalen.

Novembers første Halvdel var ligesom Oktobers Slutning varmere (indtil $3,6^{\circ}$ C.) end det sædvanlige. Men efter denne milde Periode, der altsaa havde vedvaret i 3—4 Uger, fulgte en meget kold, der ikke blot holdt sig November Maaned til Ende, men vedvarede indtil Midten af December, altsaa i omtrent 30 Dage, og Decembers første Halvdel er endog betegnet som »usædvanlig« kold med en Varmegrad, der var $7,8^{\circ}$ C. under Normalen. Decembers sidste Halvdel var gennemgaaende mild med en Temperatur, der var mellem 5 og 6° C. over det sædvanlige. I det hele havde December 14—28 Dage, hvor Termometret viste Kuldegrader, medens 18 er det normale for København.

Nedbørsforholdene i Efteraaret 1902 vare, som alt berørt, ogsaa usædvanlige, idet Nedbøren var meget ringe. Oktobers sædvanlige Regnmængde, 65—90^{mm} tiltagende fra Øst til Vest, blev kun naaet i Vendsyssel, medens det øvrige Jylland fik 10—25 pCt. og Sjælland tillige med Fyn endog indtil 40 pCt. under Normalen. Den største Nedbør faldt midt i Maanedens, indtil 29^{mm} i Vendsyssel og paa Anholt. I November vare Afbøvelserne fra Normalen endnu større; medens Normalen er 55—70^{mm}, fik Ringkøbing og Ribe Amter 24^{mm}, Randers Amt 6,2^{mm}, og paa Øerne fik Københavns Amt 4,6^{mm}, Maribo Amt 2,2^{mm}. Ifølge Meteorologisk Instituts Beretning findes der i den Tid, fra hvilke Erfaringer foreligge, intet Eksempel paa en saa lille Nedbør. I December var Nedbøren ret normal, fra 33^{mm} i Hjørring Amt til 47^{mm} i Vejle Amt; den fordelte sig ogsaa ret ligelig over hele Landet og faldt i Maanedens sidste Halvdel, idet Nedbøren i Maanedens første Halvdel indskrænkede sig til et ringe Snelag, der intet Sted dækkede Jorden.

For Landbrugsarbejdernes gode Udførelse var vel Efteraarets tørre Vejrforhold i og for sig gunstige. Men paa den anden Side maa det ikke overses, at den ringe Nedbør og deraf følgende bekvemme Jord stod i Forbindelse med en lav og til Dels meget lav Middelvarme, og at den første Frostperiode allerede indtraf i Midten af November og vedvarede en Maaned, i hvilket Tidsrum Jordbehandlingen i alt væsentlig maatte standse. Med det mildere Vejr i Decembers sidste Halvdel fulgte derhos en ret stor Nedbør,

hvorved Jorden blev ubekvem at behandle. Til Pløjningsarbejdet, Roernes Optagning m. v. var det derfor kun en kort Tid, Vejrforholdene bød paa. Hertil kom yderligere, at Høsten i 1902 faldt meget sent, saaledes at den Tid, der ellers plejer at være udelukkende helliget Jordbehandling, i store Dele af Landet maatte anvendes til Høstarbejde. Den sene Høst var ogsaa Skyld i, at Vintersæden, som normalt bliver lagt i Begyndelsen eller i den første Halvdel af September, ikke blev saaet før langt senere. Paa Grund af disse forskellige Forhold maatte der være meget Jordarbejde tilbage ved Aarets Slutning. Ogsaa paa Vintersædens Udvikling øvede disse Forhold deres Indflydelse; sent saaet, som den var, holdt den lave Temperatur Udviklingen tilbage. Kun den normalt, rettidigt saaede Vintersæd udviklede sig tilfredsstillende, al den senere saaede manglede Bladfylde, og selv om den uskadte gik ud af den første, ret haarde og langvarige Frostperiode, var og blev den tilbage i Udvikling. Om den nye Kløver led Beretningerne ved Aarets Slutning forskelligt; men som Helhed havde den udviklet sig godt.

Det mildere Vejr, der indtraadte i Slutningen af 1902, vedvarede ikke blot i Januar, men holdt sig, kun afbrudt af kortvarige Frostperioder, i Februar og Marts. Vinteren var saaledes som Helhed meget mild; Januars Middelvarme var dog ikke meget over Normalen, men i Februar var Middelttemperaturen $2,9^{\circ}$ til $3,5^{\circ}$ C. over Normalen og i Marts fra $3,3^{\circ}$ til $3,7^{\circ}$ C. over. Frostperioder indtraf i det andet Ti-Døgn i Januar og i Midten af Februar. Det var dog særlig Marts Maaned, der udmærkede sig ved en høj Varmegrad, og da navnlig Maanedens Slutning; saaledes viste Termometret d. 27. $19,4^{\circ}$ C. paa Orebygaard. Vinterens Nedbør var omtrent normal, dog saaledes at Februar havde et Overskud af Væde, medens Marts Maaned gennemgaaende var tør; Snefaldet var højst ubetydeligt.

I Modsætning til den milde Vinter i disse Maaneder, bragte A pril koldt, raat og regnfuldt Vejr. Middelttemperaturen var saa i sige hele Maaneden igennem under Normalen, kun i de allersidste Dage

gik Temperaturen noget derover. Det var særlig i Landets østligste Egne, altsaa Landets tidligste, at Varmegraden afveg fra det sædvanlige; Frostdage vare ret hyppige i hele Landet. Nedbøren var tilmed ualmindelig rigelig, særlig i Københavns Amt med omtrent 77^{mm}, i Randers Amt 43^{mm}; April Maanedes normale Nedbør er 29^{mm}.

For Landbruget var Vinterens milde Forløb særdeles heldigt, da baade Markarbejdet og Vintersædens Udvikling var en Del tilbage. Allerede den 6. Januar hed det, at Jorden lod sig pleje fortrinligt, samt at Vintersæden havde udviklet sig kendeligt; d. 13. Januar gentoges den samme Udtalelse om Vintersæd, og om Markarbejdet hed det, at Stubpløjningen nu var endt. Efter Barfrosten i Januar, hvor Vintersæden skæmmede sig en Del, blev Beretningerne igen fortrøstningsfulde i Februar, saaledes siges d. 10. Februar, at der er kommen Grøde i Vintersæd, Kløver og Græs, og i Marts lyde Beretningerne endnu mere tilfredsstillende. Jorden var dog for vaad endnu til, at man kunde tage fat paa Foraarsarbejderne; men d. 17. Marts siges det, at Jorden ikke er vaad, og d. 24., at Jordbehandlingen er paabegyndt, samt at der er saaet en Del Bælgsæd. Den 31. hedder det, at det foraarsagtige Vejr har bragt stor Virksomhed i alle Egne, og at Græsmarker og Enge grønnes forbavsende; selv i saa nordlige Egne som Vendsyssel er der saaet Havre. I April standsede den tidlige Foraars travlhed meget brat, Jorden blev for vaad ved den megen Regn, og det kolde Vejr fristede ikke til at forcere Saaningen. Markarbejdet blev derfor standset og hvilede i Hovedsagen til d. 21.; Vejret blev da mildere og mere tørt, saa at man paa ny kunde tage fat. Ved Maanedens Slutning var Saaningen afsluttet paa Øerne, men ikke i Jylland; Arbejdet havde været langvarigt og besværligt, og endnu var det for 4 Uger siden saaede ikke til at se over Jorden. Vintersæd og Græsafgrøder havde skæmmet sig og saa mindre lovende ud end for en Maaned siden. —

De klimatiske Forhold i Maj vare meget gunstige med varmt og tørt Vejr. Maanedens Middeltemperatur laa 1°—2° C. over

Normalen, kun det midterste Ti-Døgn var køligt, det første og særlig det sidste Ti-Døgn Varmegrad laa indtil $7,7^{\circ}$ C. over Normalen. Varmegraden i de 3 Maaneder Juni, Juli og August, sammenlignet med Normaltemperaturen, fremgaar af hosstaaende Oversigt.

Middelvarmen i $^{\circ}$ C. paa forskellige Stationer i Juni, Juli og August i 1903 og efter 40 Aars Iagttagelser.

	Juni		Juli		August		Juni—August	
	1903	Normalen	1903	Normalen	1903	Normalen	1903	Normalen
Herning	14,7	14,0	15,8	15,2	13,8	14,8	14,8	14,7
Ryslinge	14,7	14,1	15,6	15,7	13,5	15,2	14,6	15,0
København . .	15,5	15,2	16,4	16,7	14,2	16,0	15,4	16,0
Orebygaard . .	15,3	15,2	16,2	17,1	14,4	16,4	15,3	16,2
Danmark	14,6	14,5	15,5	16,0	13,9	15,6	14,7	15,4

Landets Middeltemperatur var normal i Juni, men i Juli laa den $0,5^{\circ}$ C. og i August $1,7^{\circ}$ C. under Normalen. Paa de enkelte Stationer vare Afvigelseerne fra Gennemsnittet imidlertid ikke saa lidt større; Hernings Middelvarme i de tre Maaneder tilsammen var endog en Ubetydelighed over denne Stations normale Varmegrad; paa den sydligste Station, Orebygaard, var den tilsvarende Afvigelse fra Normalen $\div 0,9^{\circ}$ C. Lignende Forskelligheder ser vi i hver Maaned for sig; Juni Temperaturen i Herning laa $\frac{3}{4}^{\circ}$ C. over Normalen, medens den paa Orebygaard var normal; i Juli ligger Hernings Varmegrad $0,6^{\circ}$ C. over Normalen, medens Orebygaards er $0,9^{\circ}$ C. derunder; i August endelig er Hernings Middelvarme 1° C. for lav, men Orebygaards 2° C. for lav. Det er saaledes i Landets sydligste Egne, at dette Aars Afvigelser fra de normale Forhold ere mest fremtrædende. Sammenlignet med den kolde Sommer 1902, var 1903 heldigere for Landet; thi ifjor var Juli 2° C. for kold. Den lave Varmegrad faldt saaledes meget senere i denne Sommer, hvorved den nok satte Kornets Modning tilbage,

men Temperaturen var ikke ugunstig for de voksende Afgræder i deres egentlige Vækstperiode.

Nedbøren i Maj var noget over Normalen, 40^{mm}; i Jylland fik Aalborg, Thisted, Ringkøbing og Ribe Amter 50^{mm} eller lidt derover, paa Øerne fik Københavns Amt kun 9,4^{mm}, Odense Amt 35^{mm}, Bornholm fik 16^{mm}. Nedbørsforholdene i Juni, Juli og August ses af den efterfølgende Oversigt, hvoraf det fremgaar, at Regnmængden for hele Landet var 222^{mm}, medens Normalen er 183^{mm}.

Oversigt over Nedbøren i Juni, Juli og August.

Regnmængden i	1903				Juni—August tilsammen		
	June	Juli	August	Til-	1902	1901	1861—85
	mm.	mm.	mm.	sam-	mm.	mm.	mm.
Københavns Amt.	54,4	66,2	94,4	215,0	152,1	208,3	185
Frederiksborg —	51,2	81,4	98,6	231,2	189,0	247,1	190
Holbæk —	46,4	84,0	105,9	236,3	162,9	166,6	168
Sorø —	40,4	91,5	97,5	229,4	177,2	169,5	175
Præstø —	27,4	36,2	79,4	143,0	193,3	168,3	181
Bornholms —	18,3	28,6	74,0	120,9	95,1	174,1	161
Maribo —	27,3	57,5	116,1	200,9	195,1	158,5	168
Svendborg —	31,5	109,1	132,0	272,6	191,1	172,7	200
Odense —	33,1	97,9	108,9	239,9	192,3	140,7	183
Vejle —	42,9	101,9	118,1	262,9	210,5	170,9	204
Aarhus —	46,3	91,9	107,5	245,7	209,8	176,3	200
Randers —	29,2	73,5	84,4	187,1	241,6	153,0	187
Aalborg —	35,9	67,2	75,4	178,5	213,8	147,1	184
Hjørring —	73,7	104,8	136,1	314,6	241,1	129,1	179
Thisted —	30,3	88,6	73,1	192,0	143,7	166,4	201
Viborg —	25,0	95,9	90,5	211,4	183,0	201,6	189
Ringkøbing —	32,9	89,4	91,3	213,6	173,6	208,3	203
Ribe —	44,2	98,0	109,6	251,8	237,6	172,0	210
Gennemsn. f. hele Landet	37	81	104	222	194	169	183
Middelnedbør for hele Landet efter lagtagelserne 1861—85 . . .	47	66	70	183	—	—	—

Regnmængden fordelte sig imidlertid meget ulige dels paa de tre Maaneder, dels paa Landets forskellige Egne. I Hjørring Amt

blev der maalt 315^{mm}, medens Normalen er 179^{mm}; derimod faldt der kun 121^{mm} paa Bornholm og 143^{mm} i Præstø Amt, medens disse Egenes sædvanlige Nedbør er henholdsvis 161^{mm} og 181^{mm}. Det var navnlig i August, at Nedbøren var stor; Juni var derimod gennemgaaende ret tør, kun Københavns og Frederiksborg Amter fik lidt over det normale, og Hjørring Amt ikke saa lidt derover. Bornholm fik en meget lille Nedbør, hvilket ogsaa, om end i mindre Grad, gælder Maribo og Præstø Amter. Juni Maanedes Nedbørsforhold har i Regelen en meget stor Indflydelse paa Sommergræsningen og hele Høstens endelige Udfald; naar dette i noget mindre Omfang har været Tilfældet i Aar, maa det tilskrives den forudgaaende Tids, navnlig Aprils, meget rigelige Nedbør i Forbindelse med Maj og Juni Maaneders i andre Henseender gode klimatiske Betingelser. Havde August, som alt sagt, en meget rigelig Nedbør, der tilmed faldt uheldigt for den begyndende Høsttid i Maanedens Slutning, var Vejrforholdene i September lige saa ugunstige for Høsten. Nedbøren var nok under Normalen (Vendsyssel fik 14 pCt. derover), saaledes at det ikke var den absolutte Regnmængde, som vanskeliggjorde Høstens Tilendebringelse; men den sene Aarstid i sig selv med stærk Dugfald, megen Taage, navnlig i Maanedens sidste Ti-Døgn, i Forbindelse med en ualmindelig lav Vindstyrke, saaledes at Kornet ikke kunde vejres i de korte Dage med faa Solskinstimer — alt dette virkede hæmmende paa Høsten.

Til Forstaaelse af Høstaarets klimatiske Betingelser maa endelig Vindforholdene omtales, fordi de i Aar have været noget abnorme. Den orkanagtige Julestorm øvede i og for sig ikke Indflydelse paa selve Afgrøden. I Foraarstiden og i Forsommeren, hvor stormfuldt Vejr er almindeligt og hyppigt gør megen Skade paa de lettere Egenes nysaaede Marker, særlig i Vest- og Nordjylland, havde Jylland kun faa Stormdage; Juni havde end ikke en Dag, som blev betegnet stormende, medens Juli kun havde tre saadanne. I August derimod har Middelvindstyrken været den højeste siden 1873, hvorimod September udmærkede sig i modsat Retning; denne Maanedes Vindstyrke var endog saa lav, at der kun en Gang i 30

Aar er noteret ligeartede Forhold, nemlig i September 1888, og om Maanedens sidste Ti-Døgn hedder det, at en saa lav Vindstyrke ikke har været iagttaget tidligere. Dog havde September to Gange stormende Dage, d. 9.—10. og 14.—16.; den første af disse blev navnlig til stor Skade mange Steder i Landet, nemlig overalt hvor der endnu stod umejede Afgrøder paa Markerne.

Vare de klimatiske Betingelser i April altsaa ugunstige, indtraf langt bedre Forhold i Maj og endnu mere i Juni. Allerede d. 5. Maj indberettes, at Vaarsæden kommer godt op, og at Græsset begynder at komme igen. Dog var der endnu ubesaaede Jorder d. 12. Maj i stærkt lerede Egne i Jylland; men i øvrigt udtale samtlige Beretninger sig kun tilfredsstillende. Den 26. Maj priser man særlig det sommerlignende Vejr, der bragte Rugen til at «skride», og d. 2. Juni hed det, at alt trivedes fortrinligt og gik frem fra Dag til Dag i det varme og lumre Vejr. Tidligere Klager over ufuldkommen Spiring af Vaarsæden, paa Grund af den vaade Sædetid, ere nu forstummede; kun besvære nogle Egne sig over Larveangreb, særlig i Hvedemarken, som man har maattet ompløje. Den 16. Juni havde den tidlig saaede Rug heldigt afblomstret paa Øerne og delvis i Jylland i Maanedens tørre Periode, medens den senere udviklede Rug blomstrede mindre heldigt omkring d. 20. Juni under fugtigt og regnfuldt Vejr. Hveden skred igennem i Midten af Juni, Vaarsæden midt i Juli, medens det samtidig hed, at Rugen begyndte at modnes, og at Vipperne vare tunge. I Juli Maanedes sidste Dage, medens Rughøsten var paabegyndt nogle Steder, begyndte man at se noget mindre lyst paa den kommende Høsts Besværligheder, fordi den sidste Tids stærke Regnfald havde slaadet de frodige Afgrøder ned i ret stort Omfang. Rughøsten paabegyndtes sidst i Juli og den 11. August var den mejet i alle Egne. Høsten af 6-radet Byg faldt noget senere, og den tidligste Vaarsæd af andre Sorter begyndte man at meje i August Maanedes andet Ti-Døgn. Mejningen foregik imidlertid langsomt, og fra Vendsyssel indberettes d. 31. August, at Halvdelen af Vaarsæden endnu var umejet. Høsten paabegyndtes alligevel ret normalt og

under lyse Forhaabninger, som længe holdt sig ubeskaaret, trods det ustadige Vejr med idelige Regnbyger, afbrudt af stormende Dage, men uden længere Mellemlum med godt Høstvejr. Den lave Varmegrad i August var heldig for det i Hob satte Korn, idet den modvirkede Sædens Tilbøjelighed til at spire. Den 25. August mente man, at der endnu ikke var sket synderlig Skade, selv om der ikke var kommet meget i Hus, som var fuldstændig tørt. Den 31. August klagede man over spirede Aks i Hobene og i det ubundne Korn. Først i September blev Vejret bedre, i de første fire Dage var Høstvejret fortrinligt, men d. 7. begyndte Besværlighederne paa ny og vedvarede til 18. September. Den 19. og 20. gav godt Høstvejr, som saa igen var mindre godt i de nærmest følgende Dage. Ikke des mindre var Høsten i store Træk til Ende ved Maanedens Slutning over hele Landet, men især i Jylland var der dog i mange Egne, navnlig paa de større Avlsbrug, betydelige Mængder ude endnu, som først blev bjerget langt senere og kun med meget store Tab. Hvor Høsten var tilendebragt nogenlunde heldigt, blev den som Helhed bedømt til Middelhøst eller ikke saa lidt derover; men ved dette lyse Billede af Aarets Høst maa det stadig erindres, at navnlig mange jydskke Egne (Lemvigegnen, Sydthy og Vendsyssel synes haardest prøvede) og særlig disse Egenes større Avlsbrug ret gennemgaaende have lidt betydelige Tab, saaledes at Udbyttet paa sine Steder ingenlunde naar en Middelhøst, trods den gode Afrøde Marken bar. Ogsaa paa Bornholm vare Forholdene ugunstige, men her er det den paapegede meget lille Nedbør i Forsommeren, man maa tilskrive det mindre gode Høstudbytte.

Græsningsforholdene og Høslætten har været gode og til Dels meget gode i det forløbne Aar. Udbindingstiden faldt ikke tidligt; i Marts var der meget Græs fremme, men i April tabte det sig, saa at Kærne først udbandtes omkring 12. Maj. Uagtet Vejret i Maj og Juni nærmest var tørt, holdt Græsgangene sig dog, saa at der kun ganske undtagelsesvis klagedes over manglende Regn. I Juli og August, i September og endog senere har der været

Overflod af Græs, og nogle Egne have ment, at denne Afgrøde har været Aarets bedste.

Kløvermarkerne gav en stor Afgrøde til Slæt, som blev godt indbjerget. Enghæets Indhøstning var derimod meget besværlig i Jyllands store Engdrag; Vandløbene steg over deres Bredder og satte store Strækninger under Vand. Udbyttet har derfor været baade kvantitativt og kvalitativt ringere end Høsten af Agerhø.

Rodfrugterne er maaske den Afgrøde, der har haft de ubetinget bedste Vejrforhold. Normalt saaede, spirede de hurtigt og trivedes fortrinligt, især indtil ind i August. Derefter blev Regnen for vedvarende og Solskinsdagene vel faa, hvilket navnlig gik ud over sent saaede Afgrøder og de Roesorter, hvis Rodudvikling falder senest paa Aaret. Endvidere var det kolde og fugtige Vejrlig i Høsttiden særlig uheldigt for Kartoffelavlens. Dog er den almindeligste Mening, at faa Aar har givet Landet rigere Roeafgrøder end dette Aars — kun udtaler man i alle Egne Bekymring for, hvorledes man skal faa den rige Afgrøde bjerget og hjemkørt i den stærkt opblødte Jord.

Landbrugets klimatiske Betingelser har herefter været: et kortvarigt Efteraar, fordi Vinteren kom tidligt, og fordi forrige Aars Høst faldt saa sent, at den først afsluttedes ind i dette Landbrugsaar; Vinteren var mild og kortvarig, hvorved Markarbejdet kunde genoptages og afsluttes under gode Forhold. I Marts begyndte Foraarsarbejdet; men April var uheldig med koldt og regnfuldt Vejr. Maj, Juni og til Dels Juli vare meget gunstige for alle Afgrøder, August var for kold og ligesom September regnfuld og fugtig, saa at Høsten var langvarig, bekostelig og meget besværlig.

Af de fra Amtene indkomne Høstberetninger fremdrages følgende Enkeltheder:

Plantesygdomme og Insektangreb omtales for Kornafgrødernes Vedkommende kun i enkelte Beretninger. I Maribo Amt har Rug og Hvede enkelte Steder været angrebet tidlig i Foraaret af Larver, hvilket medførte, at Plantebestanden blev stærkt udtyndet. Fra Ulfborg i Vestjylland berettes, at »Havren blev for tynd paa Grund af

Havreorm i Roden». Fra Sænder Nissum Sogn udtales den Formening, »at naar Havren har været under normal, hidrører dette vist fra Anfald af Fritflu». Om Kartoffelsygdom ere Klagerne derimod almindelige fra alle Landsdele; særlig fra Samsø berettes, »at Kartofflerne ere stærkt angrebne«, og fra Møen, »at en Mængde ere fordærvede«.

Af de mere almindelige Udtalelser fra Amterne om Høstens Udfald anføres følgende:

Københavns Amt: »Høsten har i Henhold til de modtagne Indberetninger været ikke saa lidt over en Middelhøst i kvantitativ Henseende, en god Middelhøst i kvalitativ Henseende, hvorved man dog skal bemærke, at naar Høstens Kvalitet for Amtet i sin Helhed maa karakteriseres som en god Middelhøst, skyldes dette væsentlig de fra Lejre Herred modtagne Indberetninger, som, navnlig for de egentlige Kornsorters Vedkommende, vidne om en i Kvalitet og Kvantitet stor Høst, særlig for Rug og Havre, mindre for Hvede og Byg. Det ustadige Høstvejr har vel forringet Kvaliteten og Afgroden og fordyret Bjergningen; men i Københavns Amt er der efter de indsendte Indberetninger at dømme ingen Egn, som har lidt uoprettelig Skade paa Høsten i sin Helhed.« — Frederiksborg Amt: »Høsten kan gennemgaaende betegnes som Middelhøst. Den megen Regn i August og September har i høj Grad besværliggjort Høsten, og den ringe Varme i nævnte Maaneder, samt den ringe Nedbør inden August har bevirket, at Bælgsæd, Rodfrugter og Enghø ikke har kunnet udvikle sig tilstrækkeligt. Alene Sommergræsningen har været fuldt tilfredsstillende.« — Holbæk Amt: Holbæk Amts Landboforening udtaler, »at Foldudbyttet i det hele har været meget godt, Havrens endog udmærket godt, medens den mindre gode Kvalitet, ligesom Karakteren maadelig for Kartoffler, ligger i det vaade Høstvejr.« — Sorø Amt: De mindre Landbrugeres Landboforening for Sorø og tilgrænsende Amter har fremsat følgende Bemærkning: »Det er vanskeligt at give en Karakteristik af Høsten i Aar. Høsten var rigelig og Høstvejret godt. Sædhøsten var ogsaa rigelig; men Vejret var ustadigt, saa der bliver Forholdet højest forskelligt, eftersom den enkelte Mand har haft rigelig Arbejdskraft, naar det var Høstvejr. Roerne vare meget gode; men at faa dem hjem er besværligt; Kartofflerne ere ogsaa gode; men hvor de ikke ere optagne, vil det være vanskeligt at faa disse.« — Odense Amt: »Udbyttet er i Aar fra de forskellige Egne opgivet temmelig forskelligt. Høsten har fra Be-

gyndelsen allevegne tegnet udmærket godt; men der klages over, at den regnfulde Høsttid har forringet navnlig Vaarsædens Kvalitet, hvilket ogsaa gælder om Kartofler og Enghø. Roerne vare ikke optagne ved Beretningens Afgivelse, og i en Del Indberetninger anføres, at de forlangte Oplysninger ikke endnu kunde gives paa Grund af den sene Høst.“ — Vejle Amt: „Den overordentlige Mængde Regn har bevirket Skade paa Enghøet, har fremkaldt Sygdom blandt Kartoflerne og forringet Kvaliteten af Havre og Byg — og til Dels Hvede, navnlig paa de større Gaarde, hvor Høsten er bleven betydelig besværliggjort.“ — Hjørring Amt: „Skent Foraarsæden paa de fleste Steder blev saadet temmelig sent paa Grund af den stærke Nedbør i Foraaret, tegnede Høsten i Forsommeren til at blive ualmindelig god. Saatiden var gunstig, og Sæden spirede godt, Juni Maaned var fri for Nattefrost, og i den vestlige Del af Amtet vare Havtaagerne sjeldnere end ellers. Fra noget ind i Juli Maaned indtraf der imidlertid stærke og hyppige Regnskyl med koldt Vejr, som hæmmede Væksten og bevirkede, at Kornet ikke vilde modnes, og stærke Storme i Høsttiden afpidskede en Mængde Sæd, navnlig Havre. Høstvejret har været i høj Grad ugunstigt, og megen Sæd er ødelagt eller dog forringet af den ustandselige Regn.“ — Viborg Amt: „Vaarsæden, der i Foraaret tegnede til at ville give et Udbytte, der langt vilde overstige Middelhøst, blev navnlig paa lette Jorder hæmmet i sin Udvikling af en maanedlang Periode i Juni—Juli Maaneder, i hvilket Tidsrum der væsentlig kun faldt Nedbør i spredte Tordenbyger, hvad der har bevirket, at Høstudbyttet selv hos Naboer kan være særdeles forskelligt. Større Skade er forvoldt ved Storm, til Dels i Forbindelse med Hagl, i Kornets Modningstid. Kerneudbyttet af Vaarsæden, specielt 6-radet Byg, er derved blevet forringet i den Grad, at der fra nogle Egne i Amtet indberettes, at end ikke Udsæden er tilbage, medens Tabet paa andre Steder angives til mellem 4 og 10 Fold. Allevegne fra meddeles der, at Byggen er meget mørk paa Grund af den store Regnmængde, der faldt næsten daglig fra Midten af Juli til Midten af September Maaned, og som gjorde Høsten til en af de besværligste og kostbareste i Mands Minde. En Mængde Sæd blev spildt paa Grund af de idelige Omflytninger af Hobene paa Marken. Høsten er i øvrigt for nærværende Amts Vedkommende endnu ikke afsluttet, idet der paa mangfoldige Steder findes uindbjerget Vaarsæd endog i ret betydelig Mængde.“ — Ringkøbing Amt: „Udbyttet af indeværende Aar kan for dette Amts Vedkommende betegnes som over Middelhøst til Trods for den uheldige Ind-

virkning, Eftersommerens regnfulde Vejr har haft saavel paa Høstens kvantitative som kvalitative Udbytte.“

Endvidere skal for Bornholms Vedkommende bemærkes, at denne Landsdel, hvad der vil fremgaa af Amtsoversigten, indtager en Særstilling, ikke lidt afvigende fra de øvrige Landsdele, navnlig for Byg, Havre og Sommergræsning. Aarsagen hertil forklares af de klimatiske Forhold, jfr. S. 8, lige som det i Indberetningerne hedder: „En tør Forsommer er Aarsagen til det ringe Udbytte af Foraarsæden,“ og „at det mindre gunstige Resultat af Høsten for Foraarsædens og Sommergræsningens Vedkommende maa søges i Forsommerens Tørke og i det sildige Foraar med lange Afbrydelser formedelst Sne og Regn.“

Af den omstaaende tabellariske Oversigt fremgaaer det, hvorledes Høstens Udfald for hver af de forskellige Sædarter m. v. er bleven bedømt i de enkelte Amter, saavel hvad Kvantiteten som hvad Kvaliteten angaar, idet Karakteren »g« (godt) er Udtryk for Middelhøst. De af Amterne afgivne Bedømmelser ere Gennemsnitsresultater af Opgivelser, der ere indhentede fra Jordbrugere, Landboforeninger og Retsbetjente inden for hvert Amts Omraade.

Om de enkelte Afgrøder bemærkes: Vintersæden, Hvede og Rug, har i kvantitativ Henseende givet over Middelhøst i alle Amter undtagen for Rugens Vedkommende i Frederiksborg og Hjørring Amter, hvor den er anslaaet til Middelhøst. Hvedens Karakter er vel i flere Amter betegnet som middelgod, men den noget ringere Bedømmelse skyldes de Amter, hvor Hvededyrkingen spiller en ubetydelig Rolle. Rugens Kvalitet er i alle Amter undtagen Svendborg Amt over, og i Almindelighed ikke saa lidt over Middelgodhed; Hvedens Kvalitet er i Gennemsnit middelgod, da denne Afgrødes Høsttid er falden senere end Rugens, og saaledes er bleven mere forulempet af det ugunstige Høstvejr.

Af de særlige Udtalelser om Vintersæden fremdrages følgende:

Aarhus Amt: „Af Kornsorterne har saavel Rug som Hvede givet et kvantitativt meget godt Udbytte; men medens Kvaliteten for Rugens Vedkommende nærmer sig til at holde Maal med Kvantiteten og saaledes at gaa over Middelhøst, staar Hveden betydelig lavere i

A mterne.	Hvede.			Rug.			Byg.			Havre.		
	Kvantitet.	Kvalitet.	H. V. i Pd. pr. Td. Korn.	Kvantitet.	Kvalitet.	H. V. i Pd. pr. Td. Korn.	Kvantitet.	Kvalitet.	H. V. i Pd. pr. Td. Korn.	Kvantitet.	Kvalitet.	H. V. i Pd. pr. Td. Korn.
København . . .	g+	g	128	mg?	mg?	122	mg?	g	110	mg	g+	85
Frederiksborg . .	g	g	129	g	mg	122	g	g	110	mg	g	83
Holbæk	mg	g	128	mg	g+	123	mg	g	112	mg	g	85
Sorø	g+	g	128	mg?	mg?	122	g+	g?	111	mg	g	85
Præstø	mg?	g+	129	mg	mg?	122	g+	g?	111	mg	g	84
Bornholms	mg?	g+	129	mg?	g+	123	tg+	g?	111	g?	g?	84
Maribo	g+	g+	129	mg	g+	121	mg	g	112	mg	g	83
Svendborg	g+	g?	127	mg?	g	121	g+	tg+	110	g+	tg+	80
Odense	mg	g	128	mg	mg	120	mg	g	112	mg	g	80
Vejle	g	g	131	mg	mg	123	mg	mg	110	mg	g	88
Aarhus	mg?	g	127	mg?	g+	119	mg?	g	110	mg	g+	81
Randers	g+	g	128	mg?	g+	121	mg?	g	111	mg?	g+	83
Aalborg	—	—	—	g+	mg	120	g+	g+	108	g+	g	80
Hjørring	g	g?	125	g	mg?	121	g+	g	109	g	g?	79
Thisted	g+	mg?	124	mg?	mg	121	g+	mg	106	g+	g	81
Viborg	g	g	127	g+	mg?	121	mg?	g	106	mg?	g+	80
Ringkøbing	—	—	—	g+	mg?	122	g+	g+	104	g+	g+	80
Ribe	mg?	g+	129	g+	mg?	120	g+	g+	102	mg	g	79
Gennemsnit for hele Landet }	g+	g		mg?	mg?		g+	g		mg?	g	

Anm. Ved Kornsorterne er det Kerneudbyttet, hvis Karakter angives. — H. V. =
Hollandsk Vægt.

Henseende til Afgrødens Værdi. — Hjørring Amt: „Rugen blev som Følge af den sene Høsttid ifjor saæet sent, og den led i Vinter meget paa Grund af afvekslende Tø og Frost; men den har desuagtet udviklet sig godt og givet god Kerne, men kun lidt Halm.“ — Viborg Amt: „Den vaade Sommer 1902 bevirkede, at Vintersæden mange Steder, særlig paa lave og lerede Jorder, maatte nedlægges i mindre velbehandlet (ikke tilstrækkelig udluftet og findelt) Jord, hvad der næppe har været uden Indflydelse paa Rugafgrødens Kvantitet i indeværende Aar.“

Af Vaarsædarterne har Havren gennemgaaende givet større Udbytte end Byggen, medens dog begge Sædarters Mængdeudbytte har været ikke saa lidt over Middelhøst. Kvaliteten er for begge Afgrøder og i Gennemsnit for alle Amterne betegnet som middelgod, et Resultat, som synes noget overraskende, naar man

Bælg-sæd.		Boghvede.		Raps og andre Handelspl. *)		Kartofler.		Sukker-roer.		Andre Rodfrugter.		Agerbø.		Engbø.		Sommergræsning.
Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	Kvantitet.	Kvalitet.	
g+	g+	—	—	mg	mg	g	g	—	—	g	g+	mg?	mg?	g	g	mg
g	g	—	—	—	—	g	g	—	—	g	g	g	mg	mg	g	mg
mg?	g	g	g	g?	tg	g+	tg+	—	—	mg?	g+	mg	mg	mg	g+	mg
g+	g	g	—	—	—	g	tg+	—	—	mg	mg?	mg?	mg	g+	g	mg
g+	g?	—	—	g	g	g+	g?	g	g	mg?	g+	mg	mg	g+	g+	g+
g+	g	—	—	—	—	g	g	—	—	g	g	g	mg	g	mg?	tg+
mg?	g+	—	—	mg+	mg	g+	g	g+	g+	mg	mg?	mg	mg+	g+	g+	mg
g	g?	g	tg+	tg?	tg	g?	tg?	tg+	g	g+	g+	g+	mg	g	tg+	mg?
mg	g	tg	tg	tg	g	mg	g	g	g	mg	g	mg	mg	g	g	mg
mg	g	g	tg	g	g	g	g	g	g	g	g	mg	mg	mg	g	mg
mg?	g	g	g?	g	g	g+	g	—	—	mg?	mg?	mg+	mg	mg?	g	mg+
g+	g	g?	tg+	g?	g	g	g?	—	—	mg	g+	mg+	mg	g+	g+	mg
mg?	g+	mdl	mdl	—	—	g	tg+	—	—	mg?	mg?	g+	mg	mg?	g	mg?
g?	mg+	—	—	—	—	g	g?	—	—	g	g?	mg?	mg?	mg?	g?	mg
g	g	—	—	—	—	g+	g	—	—	mg	g+	mg	mg	g+	g+	g+
g	g?	g?	g?	—	—	g+	g?	—	—	mg	mg?	mg?	mg	g+	g	mg?
g+	g+	tg+	tg	—	—	g	g	—	—	g+	g+	g+	mg?	g+	g	mg?
g+	g	mg?	g+	—	—	mg?	g?	g	g	g+	g+	mg?	mg?	g+	g?	mg
g+	g	g?	tg+	g	g	g+	g?	g	g	mg?	g+	mg?	mg	g+	g	mg?

*) Til "andre Handelsplanter" henregnes **Hør, Humle, Kommen** m. m.

bemærker de hyppige Klager over mangelfuld Beskaffenhed af det indhøstede Korn. Af saadanne Besværinger fremdrages følgende:

Sorø Amt: „Den vedholdende Regnvejrperiode i Høsten med nogle Dages lummer Varme gjorde, at saavel Byg som Havre spirede i Hobene, ødelagde Farven og gjorde Byggen usælgelig som Maltvare;“ endvidere fra Bregentved-Gisselfeld Birk: „Den megen Regn i hele den lange Høstperiode har i høj Grad forringet Kvaliteten af Kerne og Halm, og der er tillige stort Spild af Kerne paa Marken.“ — Bornholms Amt: „Den Sæd, der blev indhøstet efter den 15. September d. A. vil næppe kunne betragtes som Handelsvare, da den er meget udløben og Halmen en Del beskadiget af Regnen.“ — Aarhus Amt: „Høsten af Byg og Havre maa i kvantitativ Henseende siges at være fortrinlig. Men i Henseende til Kvalitet viser Byggen Tendens til at gaa under Middelhøst og Havren nærmest under denne . . . ; i denne Forbindelse bemærkes, at flere af Indberetningerne, der jo ere indhentede i Slutningen af September og Be-

gyndelsen af Oktober, udtale, at Vaarsæden langt fra er bragt i Hus endnu.“ — Hjørring Amt: „Havren lovede i Forsommeren godt; men under de hæftige Storme, som indtraf d. 9. og 10. September, da Havren næsten overalt stod paa Roden, blæste en Masse Korn af. Havren har derhos paa Grund af det fugtige Vejr haft vanskeligt ved at blive moden, og en Del af denne Kornsort er bleven høstet uden at være fuldmoden. Ogsaa Byggen har lidt en Del af Regnen og den stærke Blæst. Paa lavtliggende Jorder var Høsten for Foraarssædens Vedkommende endnu langt fra endt ved Høstberetningernes Afgivelse til Amtet, og den Sæd, som da endnu stod ude paa Marken, forventes at ville blive delvis ødelagt.“ — Ringkøbing Amt: „Byggen, der ligesom de øvrige Kornsorter saa meget lovende ud, led en Del under det ustadige Vejr; den idelige stærke Blæst gjorde, at en Del blev høstet, før det endnu var modent, hvorved Kvaliteten forringedes; desuagtet blæste meget Korn af.“ Flere Indberetninger fra samme Amt gentage den samme Klage og om Høstens sene Afslutning udtales fra Tvis Sogn i Hammerum Herred, „at ca. 30 pCt. af Sognets Vaarsæd endnu d. 5. Oktober ikke er hjemkørt.“ Endelig anslaaer Indsenderen fra Nørkjær, Rønbjerg Sogn i Ginding Herred, „Tabet af afblæst Korn til antagelig $\frac{1}{3}$ af Byggen og Halvdelen af Havren, hvorfor Kvantitetskarakteren for disse Afgrøder er: mdl.“

Høstudbyttet af Bælgsæd og Boghvede, hvilke Sædarter er af langt mindre Betydning end de fornævnte, er angivet meget forskelligt. Bælgsæden har givet over Middelhøst i Mængdeudbytte, og Kvaliteten er normal. Boghveden er derimod kun lykkedes meget godt i Ribe Amt; i Aalborg Amt er Udbyttet betegnet som «maadeligt». Om Bælgsæden udtale Amtsberetningerne flere Steder, at der spildtes meget paa Marken, og Boghvedens daarlige Udbytte tilskrives dels den kolde, regnfulde August, dels Nattefrost i Juli Maaned, hvilket sidste navnlig fremhæves fra Ringkøbing Amt.

Handelsplanternes Bedømmelse er højst uensartet som Følge af, at det er meget forskellige Afgrøder, der er Tale om i de respektive Egne. I Københavns Amt er det saaledes navnlig Hvidkaal, i de fynske Amter er det Humle. For denne Afgrøde var Vejrliget i August og September særlig ugunstigt (fra Svendborg Amt meldes «til Dels ødelagt»).

Af Rodfrugterne have Kartofflerne givet over Middelhøst i Mængdeudbytte, hvorimod Kvaliteten var ringe paa Grund af det fugtige Høstvejr.

Sukkerroerne have baade i Kvantitet og Kvalitet givet Middelhøst.

Andre Rodfrugter have derimod givet en Del over Middeludbytte, bedst i kvantitativ Henseende, men ogsaa Kvaliteten antages at være over det normale.

Om disse Afgroeder fremdrages følgende særlige Udtalelser. Om Kartoffelhøsten. Svendborg Amt: „Paa Grund af det regnfulde Vejr blev Kartoffelhøsten daarlig.“ — Aarhus Amt: „Kartoffelavlens synes i Modsætning til Kornhøsten nærmest at have været Middelhøst saavel i kvalitativ som i kvantitativ Henseende med nogen Tendens til at gaa under i begge Retninger. Dog synes her ogsaa Mængden at have oversteget Godheden. Mange Indberetninger udvise, at Høsten af Kartoffler endnu ikke er endt.“ — Aalborg Amt: „Den vaade Efterhøst har gjort Kartofflerne syge.“ — Ringkøbing Amt: „Kartofflerne ere næsten ødelagte af Nattefrost paa lave Jorder.“ — Fra Højris: „Kartofflerne tog Skade af Nattefrosten.“ Endvidere fra en Indsender: „At Kartofflerne kun kan faa Betegnelsen „tg“, er navnlig begrundet i den stærke Nattefrost d. 16. Juli.“

Om Sukkerroer indberettes fra Præstø Amt, Møen: „Aaret har været for koldt for Sukkerroerne.“ — Maribo Amt: „Sukkerroerne have paa Grund af den kolde og fugtige Eftersommer ikke udviklet sig heldigt i Vægtfylde.“

Om „Andre Rodfrugter“ indberettes fra Svendborg Amt: „Rodfrugterne led en Del af Tørke i Forsommeren.“ — Aarhus Amt: „Denne Høst er efter den foreliggende Oversigt i Henseende til Kvantiteten absolut over og i Henseende til Kvaliteten Middelhøst med Tendens til over. Roerne synes nemlig i Foraaret at være slaaet fortrinlig an og derefter under det fugtige Vejr at være komne til god Udvikling, om end den rigelige Væde paa sine Steder ogsaa har gjort denne Plante Skade.“ — Aalborg Amt (Randrup Egnen): „Den vaade Efterhøst har gjort Roerne smaa.“ — Hjørring Amt: „Rodfrugterne have taget megen Skade af Regnen, de udviklede sig langsomt og tegne paa flere Steder til at blive lidet holdbare.“ — Ringkøbing Amt: „Enkelte Steder her i Sognet har den store Vandflod anrettet saare megen Skade navnlig i Byerne Rødding og Eisingkjær; paa disse Steder er al Rodfrugt omtrent mislykket.“

Fra Stubbergaard: „Turnips og Kaalroer kom meget uregelmæssig op og stod en Tid lang i Stampe, men ere i de sidste 1½ Maaned voksede langt over Forventning.“

Høsten af Agerhø har i alle Henseender været særdeles god; bortset fra Bornholm har alene Frederiksborg Amt betegnet Udbyttet som kun Middelhøst; begge disse Landsdele karakterisere for øvrigt Kvaliteten som meget god.

Udbyttet af Enghø har været noget mindre, men dog ogsaa over Middelhøst. Kvaliteten er for mange Egne en Del ringere end Mængden, og som Helhed kun svarende til et Middelaars. Som det nedenfor er bemærket, er det særlig de store Engdrag, hvis Afgrøde er blevet forulempet af Aarets Vejrforhold.

Sommergræsningen er i alle Amter undtagen paa Bornholm bleven betegnet som meget god eller i hvert Fald over Middel. Nogle Egne kalde denne Afgrøde Aarets bedste.

Om disse Afgrøder indberettes om Udbyttet af Høhøsten fra Sorø Amt: „Agerhøet gav over Middel og blev som Regel høstet godt, hvorimod Enghøet for en Del kom til at lide af Væde.“ — Aarhus Amt: „Om Agerhø lyde Beretningerne aldeles overvejende, at disse Afgrøder i det hele have været fortrinlige med saavel rigelige som veludviklede Planter. — Enghøet har derimod kun i Henseende til Kvantiteten været over Middelhøst; Kvaliteten synes snarest at være under.“ — Hjørring Amt: „Hvad Høhøsten angaar, bemærkes, at den fugtige Sommer har været heldig for Græsvæksten, men paa den anden Side har Regnen besværliggjort Indbjærgningen og særlig i Egne, hvor der findes store Engarealer, er en Del af Enghøet kommet mindre godt i Hus.“ — Viborg Amt: „Limfjorden har gentagne Gange i Højbjærgningstiden oversvømmet de langs Fjorden liggende store Engstrækninger, hvad der ødelagde eller dog i høj Grad forringede Værdien af betydelige Mængder af Hø.“ — Ringkøbing Amt (Haderup Sogn): „Agerhø har været under det normale paa Grund af Vandmangel i Foraarsiden.“ Fra Slumstrup: „En Del af Enghøet kom til at ligge for længe, efter at det var slaaet, i stadig Regn, forinden det blev stakket, lige som der ogsaa var en Del Hø, der tog Skade i Stakkene.“ Fra Rydbjerg: „Paa Grund af den megen Regn i Juli blev Enghøet mindre heldigt bjærget.“

Fra Krogsdal i N. Felding Sogn: „Enghøets Kvalitet (Middelkarakter) var dog meget forskellig; det Hø, som var indbærget inden 22. Juli, var af meget god Kvalitet; men da en stor Del af Høet er indbærget efter den Tid, og da vi fra 22. Juli til Dato (17. Oktober) har haft stadigt Regnvejr paa en 10 Dages Periode i September nær, saa følger deraf, at Kvaliteten af meget Hø er slet.“

Om Sommergræsning indberetter Aarhus Amt: „Nogle Indberetninger have endog tildelt Sommergræsningen ug +.“ — Ringkøbing Amt (Haderup Sogn): „Sommergræsningen har været under det normale paa Grund af Vandmangel i Foraarstiden.“ Fra Estvadgaard: „Den daarlige Sommergræsning (Karakter „mdl“) skyldes den meget tørre Forsommer.“

Det samlede Resultat, man naar til gennem de fra Amterne fremsendte Indberetninger om Høsten i 1903, kan maaske udtrykkes saaledes: Høsten tegnede til at give en ualmindelig rig Afgrøde, men det daarlige Høstvejr med megen Regn og Storm forringede Udbyttet. Alligevel synes Resultatet for samtlige Afgrøder i Kvantitet at have været over Middelhøst i saa at sige alle Landsdele; i særlig Grad gælder dette Græsning, Hø og Foderroer. For Hovedkornsorterne var Mængdeudbyttet særlig tilfredsstillende for Rug og Havre, medens Kvaliteten helt igennem ikke stod Maal med Kvantiteten.
